

at AKTUELT

Med nytt syn på verden

FORNØYDE: Lege Harald Reiso gleder seg over at brillene er til stor hjelp for Britta Tranholm Hansen.
Foto: Mona Hauglid

Prøveprosjekt skal gi synshemmede bedre funksjon med en elektronisk brille.

MONA HAUGLID
mha@arendalstidende.no

Prosjektet er i første omgang rettet mot pasienter med sykdommer som forstyrrer synsfeltet. Aldersrelatert Macula Degenerasjon og Retinitis Pigmentosa. Forrige uke fikk medlemmer av Norges Blindforbunds fylkeslag i Aust-Agder teste ut flere elektroniske briller.

Spionbrille

Stemningen er elektrisk og lydnivået høyt idet vi tar steget inn i Blindforbundets lokaler i Langbryggen 5. Medlemmene står i samlet flokk rundt et bord fullt av iPader, mobiltelefoner, briller, kameraer og andre duppeditter. Interessen er stor og spørsmålene er mange.

– Hvordan skrur jeg på kontrasten her? Går det an å endre vinkelen på denne? Hvor

lenge varer batteriet?

Mens den ene får hjelp til å ta på brillen har to andre allerede fått på seg det som ligner spionbriller og går rundt i lokalet og tester funksjon og ikke minst nøyaktighet. De smiler når de kan se hånden sin foran seg, og ler når de plutselig får en annens fjes rett i synsfeltet.

Britta Tranholm Hansen har diagnosen retinis pigmentosa som gir kikkertsyn. Hun er en av testerne. Hun er ikke et øyeblikk i tvil om at dette vil bety mer frihet og selvstendighet for henne.

– Utfordringen med et snevert synsfelt er at man får for få detaljer til å kunne vite hvordan omgivelsene er. Man blir usikker på hvor man befinner seg, og ikke minst er det vanskelig å vite hvem det er du møter når du går på gaten, forteller hun.

Når Britta har et ansikt foran seg, ser hun kun det ene øyet og litt av neseryggen. Dette er ofte for lite informasjon til at hun skal kunne kjenne igjen vedkommende. Hun ønsker varmt velkommen

brillene hun blir presentert for og får teste på møtet.

– Dette er jo helt fantastisk! Disse brillene har så vid vinkel og gjengir derfor en mye større del av rommet, så nå ser jeg også

NY VERDEN: For mange synshemmede er et godt hjelpemiddel alfa og omega

GJENGIVELSE: Brillene gir et større snitt av omgivelsene enn det pasienter med kikkertsyn greier å fange opp.
Foto: Mona Hauglid

Leie container

Ring 37 05 88 15

Eller bestill på: arnas.no

ARNAS
Agder Renovasjon Næring AS

INITIATIVTAKERE: Lege Harald Reiso og innovasjonsrådgiver Steinar Omnes ved Sørlandet sykehus er overbeviste om at brillene vil bli uvurderlige hjelpemidler for synshemmede. Foto: Mona Hauglid

personer og omgivelsene bedre. Nå blir ikke det å skulle lete seg frem til et ledig sete i en sal lenger et mareritt, legger Brita til og smiler.

Inspiret av mamma

Det er nettopp dette som har vært Harald Reisos drøm hele veien. Harald er lege på Sørlandet sykehus og fikk selv oppleve at moren mistet synet etter hvert som hun ble eldre.

– Det var jo ikke noe kjekt å se hvor mye dette påvirket henne og hennes gjøremål, så jeg begynte å pønske på ideen om at det måtte da finnes hjelpemidler der ute som hun kunne benytte seg av, forteller han.

Sammen med innovasjonsrådgiver Steinar Omnes på Sørlandet sykehus fikk Harald Reiso tildelt 750 000 kroner i prosjektmidler, og de kunne da gå til innkjøp av elektroniske briller.

– Vi valgte oss ut noen briller som annonserte at de kunne hjelpe mot spesifikke øyesykdommer, pluss at vi fant briller som i utgangspunktet var for synsfriske, men som vi mente kunne være til hjelp mot øyesykdommer, forteller Omnes.

Kodehjelp

Veien videre derfra har inkludert tre studenter fra UiA, basert på deres evne til å kode og endre programvare. Audun Borgersen, Morten Grundetjern og Jonas Claeson synes det er et spennende prosjekt å jobbe med.

– Det er veldig kjekt å kunne bidra med noe positivt til en pasientgruppe som har et tydelig og uttalt behov, forteller Audun.

» *Det er veldig kjekt å kunne bidra med noe positivt til en pasientgruppe som har et tydelig og uttalt behov*

Studentene skal bruke alle test-dataene til å videreutvikle brillene, og har planene klare for hvordan de skal løse det.

– Vi kommer nok til å lage en kamera-applikasjon der brukeren selv kan justere blant annet lys, kontraster og farger. Vi vil sjekke ut nyttige funksjoner, som for eksempel det å kunne zoome med brillen, stemmekontroll og gjenkjenning av tegn og tekst, sier en optimistisk Morten.

Med kamera som utgangspunkt for brillen, kan det tenkes at brukerne kan leke seg med snapchat-filtre også på dette hjelpemiddelet i fremtiden?

– Appen er jo android, så i prinsipp skal jo det kunne gå, sier Jonas lattermildt.

Om det ikke akkurat blir sånn at synshemmede kan gå rundt og gjøre personene de møter om til filmstjerner eller kaniner, så er guttene enige om en ting.

– Det er en rivende utvikling i både teknologi og utseende, og der brillene i dag kanskje ser litt voldsomme og upraktiske ut, vil de nok om kort tid komme som rene briller med skjerm på innsiden, spår studentene.

for å få en bedre hverdag.

Foto: Mona Hauglid

SPIONBRILLER: Ernst Olav Ziesler forklarer hvordan han ser bedre med «James Bond»-brillene.

Foto: Mona Hauglid